

Izhaja vsaki četrtak ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v toba karnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevev tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglaš in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Delavski shod.

„Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici“ sme biti ponosno na shod, ki se je vršil v nedeljo pri Gorjancu na Kornju. Tako živahnega in veselega zborovanja nismo imeli že davno. Prostorna dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena. Mnogo jih je stalo tudi zunaj na veži.

G. predsednik dr. A. Pavlica otvoril zborovanje s pristrčnim pozdravom. Zahvali se vsem društvnikom za poštovanost, katero so pokazali o priliki posvečenja društvene zastave. Omeni, da smo od zadnjega občnega zbora do danes nabrali za slovensko sirotišče 4000 K. Delavsko društvo je imelo lansko leto dohodkov 3080 K, stroškov pa 3020 K. Poročilo o denarnem stanju društva je bilo se zadovoljstvom sprejeto. Nato se oglaš k besedi g. Ličan, ki govori o svobodji, katero imajo liberalci in soc. demokratje vedno na jeziku. (Njegov govor objavljamo na drugem mestu.)

K besedi se oglaš g. dr. Franc Oblak, ki predlaga: 1. Občni zbor naj sklene, da se bo vsako leto slovesno praznoval društveni praznik t. j. varstvo sv. Jožefa, tretjo nedeljo po Veliki noči. Če le mogoče, naj se o tej priliki priredi skupna velikonočna spoved in skupen izlet na sv. Goro. Ta praznik naj krščanski delavci praznujejo namesto prvega maja; 2. Občni zbor naj naloži društvu odboru, da preskrbi društvu pevski zbor. Oba predloga je govornik na kratko vtemeljil in sta bila soglasno sprejeta.

Sobrat Soba n je priporočal društvnikom, naj si prizadevajo, da pridobijo novih udov. Rekel je, da moramo pogumno nastopiti proti socialnim demokratom, ki družega ne oznanjujejo, ko so vrsta do krščanstva in do č. duhovščine.

Sobrat Sinigoj predlaga: Občni zbor naj sklene, da se mora od zdaj naprej vsak društvnik, ko oboli, nemudoma zglasti pri poverjeniku, kateremu plačuje mesečnino. Ako plačuje mesečnino naravnost g. blagajniku, zglasti se mora pri njem. Kdor bi rad, hude bolezni ne mogel zglasti se osebno, naj pošlje ali ženo ali otroke ali pa soseda. Podpora se bo plačevala od tistega dne, ko se kdo pripravi.

Predlog je bil sprejet brez ugovorov. Društveniki se morajo tedaj od zdaj naprej strogo ravnati po tem predlogu.

Dr. A. Pavlica govori o splošni, enaki in tajni volilni pravici.

Razloži, kaj je splošna volilna pravica, kaj je splošna in enaka volilna pravica, kaj je tajna volitev in zakaj terjajo krščanske stranke splošno in enako volilno pravico. Pravi: 1. Vsi smo bratje v Gospodu Jezusu Kr. Če živimo pošteno in čednostno, smo vsi Bogu enako dragi. Pred Bogom smo vsi enaki. Iz tega sledi, da imamo vsi enake pravice do Božjih dobrot. Med te Božje dobrote spada gotovo v prvi vrsti volilna pravica, ki odločuje o našem dobrostanju. Res je sicer, da nismo vsi kristjani, ki smo si bratje v Kr., enaki. Med brati se dobe velike razlike. Nekateri so pridni, poštene in

pobožni, drugi pa zapravljeni, nepošteni in brezbožni. Iz tega bi se dalo sklepati, da bi tudi ne smeli imeti vsi enake volilne pravice. To je gotovo resnično! Toda vprašanje je, kdo je bolj pošten, kdo je vrednejši ali bogata gospoda ali ubogo krščansko ljudstvo. Mi vidimo, da imajo dandanes bogatini, o katerih je rekel Gospod J. K., da pojde prej velblod skozi šivankino luknjico, ko oni v nebeško kraljestvo, vse pravice, dočim nima pošteno delavsko ljudstvo nobene pravice, to se da v sedanjih razmerah odpraviti le se splošnimi in enakimi volitvami; 2. Bogastvo samo na sebi ne daje nobene večje pravice pred drugimi, kajti pri vsem bogastvu je lahko kdo nepošten in malovreden človek; 3. Ugovarjajo, da se mora volilna pravica ravnati po davkih. Dobro! Toda vpraša se, kdo plačuje davke, ali tisti, ki nič ne dela ali tisti, ki dela. Bogatini nosijo sicer davke na davkarje, a ti davki so žulji delavskega ljudstva. Največ davkov plačuje delavsko ljudstvo.

Ti razlogi govorijo za splošno in enako volilno pravico! Dasi nismo vsi enaki, vendar se v sedanjih razmerah dajo v nebo vpjioče krivice odstraniti le se splošnimi, enakimi in tajnimi volitvami.

Govornik pobija dalje razne zmote socialnih demokratov na pr. o prosti ljubezni in zlasti oni nauk, da je treba delavcem vzeti zadovoljnost, češ, potem se bodo vrpli proti sedanjim krivičnim razmeram in bodo zahtevali povzvišanje plač. Vzeti komu zadovoljnost se pravi vzeti mu srečo. Zadovoljnost ne obstoja v visokih plačah in v bogastvu. Delavec more biti srečen in vesel, pa pri vsem tem lahko zahteva povzvišanje svoje plače.

Govornik priporoča h koncu, naj delavske družine pridno molijo sv. rožni venec, ki jih bo obvaroval marsikatero zmoto in nesrečo.

Na predlog govornikov se sprejme sledeča resolucija: Občni zbor zahteva splošno volilno pravico za državni in deželni zbor in za občinske zastope ter proglasa splošne, enake in tajne volitve kot uzor, za katerega vresničenje je treba delovati.

G. dr. Oblak predlaga, naj se društvena pravila nekoliko spremenijo. Predlagana sprememba se tiče § 1, 6. in 9. Sprememba je bila sprejeta soglasno. Ko vlada potrdi spremembo, sklicali bomo nov občni zbor, ki bo volil po novih določbah. Na predlog gospoda govornika so bili začasno izvoljeni za odbornike: Dr. Andrej Pavlica, Ivan Orel, strojar, Jožef Soba n, pek, Andrej Pavšič, delavec, Miha Besednjak, delavec in posestnik, Luka Dugar, Franc Blažica, Anton Cotič, Ivan Leban, Franc Pavlin; za namestnike: Štefan Krašček, Luka Gorjup, Miha Brezigar, Jakob Podgornik, Josip Novak; za pregledovalce računov: Č. gg. Josip Ličan, Alojzij Kovačič in dr. Franc Oblak.

Sobrat Jakob Janež izrazi v imenu vseh zborovalcev zahvalo g. predsedniku in g. Ličanu za blagonsno delovanje v prid delavskemu stanu.

G. predsednik zahvali vsem društvnikom za obilo udeležbo in sklene zborovanje se živio-klicem na sv. Očeta Pija X., presvetlemu cesarju in premilostnega knezo-nadškofa goriškega.

S tem je bilo zborovanje zaključeno. Vsi društvniki vstanejo in zapojejo cesarsko pesem.

Tako smo doživeli zopet lep shod „slov. kat. delavskega društva v Gorici“. Bog daj, da bi besede, ki smo jih slišali na shodu, obrodile obilo sadu! X.

„Vse za svobodo!“

(Govor g. Jos. Ličana na delavskem shodu dne 18. t. m.)

Krščanski delavci! V duševnem boju, ki se bje dan danes po svetu, izdajajo voditelji raznih strank svoja posebna gesla, s katerimi skušajo pridobiti si pristašev. Naše geslo je jasno: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Ne tako gesla nasprotnikov. Ti izbirajo sicer lepo doneče besede, a v dejanju kažejo, da jih vse drugače umevajo. Taka parola, s katero hočejo nasprotniki uloviti naše delavce, je tudi liberalni klic: „Vse za svobodo!“ Oglejmo si bliže to besedo, da bomo razločevali pravo svobodo od pokvarjene.

Svoboda je človeku najdragocenejši dar. Strašno je suženjstvo. Pri starih Rimljanih je bilo tisoč in tisoč nesrečnih sužnjev, t. j. ljudi, ki so bili brez pravic. Gospodar jih je smel prodajati in ubijati, kakor se mu je zljubilo. — Krščanstvo je suženjstvo odpravilo. Evangelij: „Ljubi svojega bližnjega“ je svet preobrazil. — Sv. Pavel, je zapovedal gospodarju, čigar sužnja je krstil, naj ga sprejme kot brata, ne kot sužnja rekoč: „Tu ni ne Juda, ne Grka, ne sužnja, ampak vsi eno v Kristusu!“ In res plemeniti Rimljani so na dan svojega krsta kar vse sužnje opustili tako n. pr. rimski prefekt Hermes, Hromacij itd. — Hvala Bogu, suženjstva pri nas ni več. Toda čemur klic: „Vse za svobodo?“

Sanjajo o drugem suženjstvu, češ, cerkev tlačani s svojimi nauki narode. Hočejo te okove sneti, češ, človek je sam svoj gospod, „vse za svobodo!“ — Človeška volja je izgovor vse postave.

Pred 100 leti so v Franciji vsprejeli geslo: „Svoboda, enakost, bratstvo“. Iz rodke tega gesla občutimo še dandanes. Takrat so sprejeli Francozi soglasno predlog o pravicah človeških, toda predlog o dolžnostih se odklonili. — Tako vpijejo nasprotniki tudi sedaj le o pravicah, za dolžnosti se ne zmenijo.

Poglejmo v javno življenje. Vzemimo v roko nam nasprotni časopise. Moj Bog, koliko smradljivega gradiva se tiska! In če se pošten človek nad tem zgraža, dobi za odgovor: „Vse za svobodo!“

Če se podaš v gledališče, v hišo muz, da se razvedriš, kako osupneš. Obraz moraš večkrat zakriti — pred toliko nesramnostjo! Toda — drugi časi so: „Vse za svobodo!“ Greš v muzej, da bi človeško umetnost opazoval. Toda tudi tukaj se spodtika tvoje oko tu in tam vsled nedostojnosti v umetnosti. A če se izraziš svoje prepričanje, da nedostojnost umetnost ponižuje, dobiš za odgovor: „Umetnost je sama sebi namen, vse za svobodo!“

Pojdi v knjižnico, poglej razne novejša slovstvene proizvode, katere tako slastno čita mladi svet. — O ko-

liko strupa v lepi posodi! Vzor leposlovnja je nastala v pregrehi.

Na vseučiliščih in drugih šolah se pa neprestano oznanjuje svoboda znanosti in vede, svoboda, ki hoče utajiti Boga in večnost. Ah, kam je človeški um zašel! — Toda povsod velja geslo „vse za svobodo“.

Če se povspneš še više, in vprašaš državniške, čemu so skovali postave, ki dovoljujejo prodajo duševnega strupa, čemu so ukovali v verige cerkev, ti odgovore: So časi svobode!

Ozri se slednjič po trgu, opazuj trgovino poglej po tovarnah, kako biva tam ubogo delavstvo, raste pa kapitalisti, kako nižji obrtniki ginejo, in jih močnejši izrabljajo. Le reci odkrito besedo: to ne gre, koj ti zapojejo staro pesem o svobodi obrti in trgovine.

Vidite, krščanski delavci, tako odmeva v javnem življenju klic: „Vse za svobodo!“

Nič bolje ni v zasebnem življenju. Privrženci liberalcev in socialnih demokratov so kar pijani svobode. Naši svobodomiselniki mladeniči se krščanskim starišem posmehujejo, duhovnikom rogajo, letajo od plesa do plesa, uživajo prostost češ: so časi svobode; vsak lahko veruje, kar hoče, misli, kar se mu zljubi, dela kar se mu dopade.

Toda če stariši tožijo, in zmajajo z glavo rekoč kam bo to prišlo; tedaj vpijejo njih sinovi na vse grlo: „Vse za svobodo!“ — „Proste misli — prosta ljubezen!“ Krščanski delavci, je li to prav? Je-li svoboda, ki tako strupen sad obrodi, prava? — Po njih sadu jih boste spoznali! pravi naš Gospod, in res iz slabih posledic sklepamo na slabo načelo.

Govori se o raznih prostostih o prostosti vede in vesti, o politični in socialni prostosti. Sodili bomo prav vsaki posebej izmed teh prostostij, če rešimo pred vsem vprašanje, kdo ima pred vsemi pravico razpolagati z našo prosto voljo, kdo jej dajati meje postave in črtati meje.

Z eno besedo vedeti moramo, čegava je človeška volja, čegava je človek? Kdor je namreč absolutni gospodar kake stvari, ta sme storiti z njo, kar se mu zljubi, kakor lončar z posodo katero je izdelal. — Čegav je človek?

Stari pagani so trdili: človek tiče državi, ta mu določuje delokrog, meri njihovo prostost in mu kaže, kar je prav. — Država je bog, kar stori vse prav stori. — O osebnem Bogu v tej teoriji ni govora. Moderni pagani pa uče: Človek tiče sam sebi, vsak posamezen je svoj gospod. Misli, govori in dela, kar se mu zljubi. — Država sme le toliko, koliko posamezniki dovoli n. pr. z volitvami itd. —

Krščanstvo pa povzdiguje krepko svoj glas, da se v temoto zmot razlega: Človek tiče Bogu, vse moči človeške (telo, razum, volja) so Božja lastnina, človek je le oskrbnik na zemlji.

In glejte to je pravo načelo! Človek bi bil le takrat popolnoma sam svoj in sebi namenjen, ko bi bil od sebe, ko bi bil po svojem bistvu neodvisen od družega bitja. — Toda vsi vemo, da smo od družih prejeli svoje življenje, naši stariši od pradedov itd. Razum nas privede slednjič

do pravega bitja, ki je neodvisno, samo od sebe — do Boga.

Vpraša se, je li to Bitje, od katerega smo po svoji naravi odvisni, je li dalo kako postaviti človeku zlasti njegovi prosti volji — ali ne. Če se tak zakon nahaja, dolžni smo ga priznati in se mu ukloniti. —

Vse vesoljstvo glasno pritruje, da je stvarnik dal vsaki stvari, tudi najmanjši, svojo postavo. Vprašaj zvezdoznance — in ti povedo, da se zvezde, sonce in luna po natančnih zakonih sučejo. Vprašaj naravoslovce — in tudi ti pritrdijo, da imajo rastline in živali svojo postavo. Vprašaj zdravnike — in te pouče, da celo naše telo ima v svojem razvitju in življenju zakone. Modroslovci ti celo povedo, da ima naš razum v svojem umovanju osnovna pravila. Je-li tedaj verjetno, da bi edino naša volja, ne imela nad seboj nobene postavbe?

Da, ima postavbo, a ta človeka nujno ne sili, kakor druge naravne moči. Volja človeška je namreč prosta. To spričuje naša zavest: človek lahko hoče ali noče, lahko zbere to ali ono, lahko hoče dobro ali slabo. Nobena, ne notrajna ne zunanja moč ne more človeške volje h kakoli stvari prisiliti.

Res volja je prosta, in vsled tega Božjo postavbo lahko ali sprejme ali zavrne. —

Svojo voljo gleda nas je pa Bog razodel v naravnem zakonu, v pozitivnih zapovedih in razodeva vedno po oblasti, katero je postavil na zemlji z besedami: „Učite vse narode!“

Krščanski delavci, iz rečenega lahko spoznate, da kdor veruje na Boga, mora tudi njegovo postavbo priznati in svojo prosto voljo po nji uravnati. Kdor pa oznanjuje absolutno prostost, ta taji prav za prav pravico Božjo do nas, taji Boga. —

„O človek, kdo si ti, da se hočeš pravdati z Bogom? Ali reče posoda njemu, kateri jo je naredil: Zakaj si me tako storil?“ (Sv. Pavel.)

(Konec pride.)

Občni zbor

„Kat. pol. društva v Bovcu“.

(Konec.)

V razgovor je prišla tudi c. kr. kmetijska družba v Gorici, v kateri smo Slovenci tako slabo — nič zastopani; zato imajo korist od nje večinoma Lah. Stremiti treba za tem, da dobimo tudi mi Slovenci svoje zastopnike pri družbi, dokler se ne uvede stanovske zadruge kmetovalcev, ki bodo imele po svojem sestavu isto nalogo in namen.

Lahi delajo zdaj, kakor se jim ljubi. Ant. Šuler omeni, da je „Mlek. zadruge v Bovcu“ ud kmetijske družbe, a ni dobila povabilu k volitvam; istotako tudi ne g. A. Zorč, poštar v Bovcu. Pač lepe razmere!

Dobro bi bilo, ako bi naši listi pozvali slovensko ljudstvo, naj se upiše v kmet. družbo ter bi mu pri tem tudi natančno pojasnili dolžnosti in pravice udov.

Dalje so se sklenile resolucije, ki so se stavile vže pred 2 letoma glede premembe deželne volilne reda. Volilni red je skrajno krivičen in sploh ne odgovarja tudi več duhu sedanjega časa! Volilna pravica je jako omejena, kar čutiljo nevolilci najbolj. Proč s privilegiji, proč s predpravicami! Kjer so dolžnosti, naj bodo tudi pravice! In vsak kmet in vsak rokodelc in vsak delavec, vsi imajo dolžnosti, vsi plačujejo davke, ako ne vsi ravno neposrednih, pa posredne — vsi dajejo tudi krvni davek državi! Zakaj bi torej tudi ne imeli vsi volilne pravice, in ne samo nekateri, ki plačujejo gotovo svoto neposrednega davka? Zato se po vsej pravici povsod po svetu in tudi po širni Avstriji vpije dan na dan bolj po splošni volilni pravici. „Ven s splošno volilno pravico!“ ta zahteva je tudi naša!

Nujno združena s splošno volilno pravico je direktna volitev: vsak volilec naj voli naravnost poslanca in ne še le volilnega moža (ki je čisto lija mož). Ta način volitev je uveden pri nas na deželi pri volitvah poslanca za trge.

Volitve naj bodo nadalje tajne, ki bodo gotovo vsakemu volilcu najljubše.

Saj ni treba, da bi morali vedeti drugi, koga kdo voli!

Ne samo vse graje vreden, ampak vrh tega naravnost smešen je pa način volitev poslanca za trge. Kdor ima pravico voliti in hoče voliti, mora lezti v ta blaženi Tolmin. Pri volitvah poslancev v kmetijske občine hodijo v Tolmin samo v to izvoljeni volilni možje, k tem volitvam pa volilci sami, in to iz Bovca, Kobarida, Kanala in daljino daljne Ajdovščine. Iz Bovca v Tolmin je 8 ur, iz Kanala 4 ure, iz Ajdovščine pa skoraj 15 ur! Taka volilna pravica je skoraj bolj preprečenje volilne pravice — volilec se jemlje možnost volitve, ako nečajo žrtvovati v to drugega časa in izrednih nepotrebnih stroškov. No, Tumi, zastopniku trgov, ugaja ta naredba; on je srpo pobijal vsako pametnejšo in pravično premembo! Bomo videli, kaj poreče letos! Mi pa pravimo, in z nami gotovo tudi pretežna večina prizadetih volilcev — izvzemši Tolmince in tolminske krčmarje — da mora biti temu enkrat konec, in da se pri drugih volitvah ne smemo sniti več v Tolminu.

Te resolucije se sprejmo in odpošljejo se deželnemu zboru.

Sklene se nadalje zopet poslati dež. zboru peticijo za slovensko-italijansko gimnazijo v Gorici. Te misli bi se pač morali poprijeti poslanci obeh narodnostij z vso vnemo!

Tajnik poroča dalje, da je društvo v zadevi II. poštne zveze med Bovcem in Trbižem uveljavilo nadaljno prošnjo na c. kr. trgovsko ministerstvo, naj bi vozila pošta tudi po zimi, in ne samo v letni sezoni, kakor je bilo ugodeno na lansko prošnjo; poštni voz imej tudi slovenski napis, vozniki naj bodo tudi slovenski in na njih naj bo naznanjen čas poštnega odhoda.

Uložilo se je tudi prošnjo na c. kr. pošto ravnateljstvo radi poštne sela v Bavšico pri Bovcu.

Konečno je bil še razgovor o zavarovalnicah in odškodovanju bednih bovških pogorelcov. Ni dosti to, da so bili ubogi pogorelci le za malo svoto zavarovani — trpeti morajo premnogi še drugi udarci! Znana banka „Slavija“ namreč, za katero se dela toliko propagande povsod, ker je „slovenska“, je ubogo ljudstvo kar odirala. Nekateri niso hoteli niti podpisati pobotnice, dragi pa raje trpe škodo, nego bi se prepirali s „Slavijo“.

Zato je „Kat. pol. društvo v Bovcu“ sklenilo na obč. zboru 4. okt. sledečo resolucijo:

„S skrajno ogorčenostjo izjavlja današnji občni zbor svoje obžalovanje, da se je banka, katere kaže veljati pred svetom za najbolj slovenski zavod, ob bovški nesreči pokazala tako malo prijazno pogorelcem.“

Po volitvi novega odbora, ki se je spreminil le malo, se je shod zaključil. Razšli smo se s trdno voljo, da hočemo naprej delovati v vsakem oziru s podvojeno močjo in odločnostjo v prid in prosep dobre stvari.

Razpored

ustanovnega shoda vseslovenske „Družbe treznosti“, ki bo v ponedeljek, 26. oktobra, v Ljubljani, v dvorani knezoškofjske palače (II. nadstropje.)

Dopoldne ob 9. uri:

I. a) Otvoritev, b) Pozdrav in nagovor g. dr. in dež. poslanca vodja Povšeta.

II. Govori: 1. „Boj proti pijančevanju — apostolsko delo“, govori Jurij Trunk, župnik v Kazazah na Koroškem; 2. „Pijančevanje in delavsko ljudstvo“, dr. Ivan Ev. Krek; 3. „Alkohol in zdravje“, dr. med. Anton Breclj, zdravnik.

Popoldne ob 2. uri:

I. Govori: 4. „Uzroki pijančevanja in kako jih preprečiti“, Ivan Štrukelj, učitelj na Robu; 5. „Popolna abstinenca“, pojasnjuje Fr. Avsec, župnik v Šentjurju pod Kumom.

II. a) Revizija pravil, b) Razni navsveti, c) Resolucije, d) Volitev odbora.

III. Nagovor premilostnega gospoda knezoškofa.

Shod bo posvečen spominu prvega velikega slovenskega bojovníka proti pi-

jančevanja, škofa-misijonarja Friderika Baraga.

Družba bo vseslovenska, ker je alkoholno vprašanje — sicer tukaj bolj, tam manj — toda splošno vendar po vsem Slovenskem akutno. Zato nujno želimo, da bi se tega prepotrebne in velevažnega shoda udeležilo tudi nekaj zastopnikov z Goriškega, katere s tem prav uljudno vabimo. Vse rodoljube pa, ki na shod ne bodo mogli priti, prosimo, naj se pridno udeležujejo dela in boja, ki ga bo družba razvila po shodu.

Pripravljalni odbor.

Politični pregled.

Papežev tajnik. — „Tribuna“ poroča, da je sv. oče Pij X. imenoval monsignor Merry del Val svojim tajnikom. To imenovanje je zdaj uradno potrjeno. Lahki pa niso z njim zadovoljni, in sicer zaradi tega ne, ker ni prvič nov papežev tajnik Italijan in drugič, ker je, kakor trdijo italijanski listi, ljubljene kardinala Rampolla.

Deželni zbor. — V moravskem deželnem zboru je poslanec Perek stavil jako umesten nasvet, naj se določi, da otroci smejo hoditi le v take šole, katerih učni jezik razumejo. Predlog se je dal odseku. Poslanec Začek je utemeljeval svoj predlog za spremembo volilnega reda. Predlog se je oddal odseku za volilno reformo. Poslanec dr. Hrubar je predlagal addresso na cesarja.

Deželni zbor v Šleziji je deželni zvezi Raiffeisenovih posojilnic dal 6000 K letne podpore.

Združenje konservativne in krščansko-socialne stranke na Tirolskem. — Združeni konservativna in kršč. socialna stranka bodeta odselej imeti skupen naslov: „Združena katoliško-konservativna in krščansko socialna stranka“ ter tudi skupen program.

Cesar Franc Jožef na Angleškem. — Londonski lordmajor je dobil oficialno napoved, da pride prihodnjo spomlad avstrijski cesar na Angleško obiskat kralja Edvarda.

Belgijski kralj na Dunaju. — V soboto se je pripeljal na Dunaj belgijski kralj Leopold. Na kolodvoru je bil sprejet od našega cesarja. Po pozdravu sta se vladarja odpeljala na cesarski dvorec, kjer se je priredil belgijskemu kralju na čast slovesen obed. Po obedu sta si vladarja napivala, a napitnici nista imeli nikakega političnega momenta.

Grški kralj na Dunaju. — Dne 26. t. m. se pripelje na Dunaj na obisk našega cesarja grški kralj Jurij.

Kriza na Ogrskem. — Krize na Ogrskem še vedno neče biti konec. Finančni minister Lukacz, ki se je mudil te dni na Dunaju in je bil od cesarja ponovno vsprejet v avdijenci, vrnil se je zopet v Budimpešto. Njegova naloga je baje, prepričati dosedanje vladno stranko, da bi cesar nikakor ne odobril programa, katerega izdeluje zdaj devetorica, ako se iz njega ne izpusti ona točka, vsled katere bi imel ogrski parlament pravico določevati poveljni jezik pri ogrskih polkih. Ker pa noče devetorica v tem pogledu spremeniti svojega stališča, ki je popolnoma nasprotno onemu, katero zavzema krona, postaja upanje, da bi se ogrska kriza rešila mirnim potom, vedno manjše, vsaj taki so bili glasovi do nedelje. Sicer pa so opozicijonci že sami prepričani, da ni še prišel čas, ko bi zamogli doseči svoj namen. Stari Eötvös, jeden najzagrizejših opozicijoncev, piše namreč v nekem listu, da ni nade, da bi se zdaj uresničila njih želja, ker na Balkanu najbrže vojske ne bo. Ako bi nastala vojska na Balkanu, in bi bila v njo zapletena tudi Avstrija, potem bi po mnenju tega starega šovinista Madjari kmalu in prav lahko obračunali z Avstrijo. Drugi opozicijonci pa pravijo, da ni izključen absolutizem, da se ga pa prav nič ne boje, ker so prepričani, da bo še-le ta zanetil med madjarsko ljudstvo pravi vojni duh, ki bo v prav kratkem času obračunal tudi z absolutizmom.

Po najnovejših vesteh je vendar-le pričakovati, da postane Lukacz minister-ski predsednik. Devetorica je namreč izdelala svoj program in je baje pripoznala kroni pravico določevanja poveljnega jezika. Potemtakem so Madjari odnehali, kar so seveda tudi morali storiti. Govori se, da se v soboto novo ministerstvo predstavi že parlamentu.

Deakova slavnost na Ogrskem.

— Slavnosti v spomin Deakove stoletnice so bile velikanske. Udeležil se je slavnosti kot zastopnik kraljev dvorni maršal grof Ludovik Apponyi, ki je položil v vladarjevemu imenu na spominek venec z napisom: „Spominu Frana Deaka — njegov hvaležni kralj“.

Dopisi.

Iz goriškega okraja. — Naša politična oblast nam je mnogokrat prava zagonetka. Pogosto ukrappe v enakih slučajih tako različno, da človek ne ve, pri čem da je. Tako se godi posebno ozir plesov. Ko se je nedavno od neke strani prosilo, naj slavno glavarstvo z ozirom na dejanske razmere prepove od župana dovoljeni ples, ker se je bati raznih nerednostij odgovorilo je isto, da dovoljenje in prepoved plesov spada v področje županstva. Dobro! A znanih nam je mnogo slučajev, ki dokazujejo baš nasprotno. V zadnjih letih mnogi župani niso hoteli dati dovoljenja za javen ples. Mladenci so odšli na glavarstvo, ki jim je preko župana dovolilo ples. Ako dovoljenje plesov spada v področje županstva, menimo po svoji priprosti pameti, da tudi odrekanje dovoljenja spada v področje istih. Zakaj torej glavarstvo, kedar se tiče prepovedi plesov, noče posegati v področje županov, sega pa v njihovo področje, kedar se gre za dovoljenje plesov. Ali imajo mogoče tudi ti gospodje na glavarstvu posebne razloge, da se kar največ pleše? Radi bi imeli nekoliko pojasnila.

Radovednež.

Iz kanalske doline. — Nedavno sem zapustil svojo vilo na „Klancu“ ter se sprehajal ob deročih valovih narasle Soče. Ko grem proti Dolgi njivi, zagledam čuden prizor. Visoko nad Sočo je napeta dvojna žica. Po žici teče vreteno, na katerem visi nekaj „kason“. V „kasonu“ pa sedi človek, ki se s pomočjo kolesa polagoma premika na drugi breg Soče. Gledal sem, boječ se, da ubogi delavec se vsaki trenutek prevrne v naraslo Sočo in izgine v nje valovih. Poizvedoval sem in zvedel, kako so prišli do tega načina prevažanja. Podjetništvo železnice je namreč po pogodbi zavezano od Solkana do Plavi zgraditi čez Sočo štiri začasne mostove, katerih vsaki je preračunjen na 8000 K. Da si pa podjetništvo prihrani te stroške, je na štirih mestih napravila barke, v katerih prevažajo ljudi čez Sočo. Kedar pa voda naraste, je prevažanje s barko nemogoče. Zato pa je podjetništvo visoko nad Sočo napelo železne žice, da v slučaju narasle vode, na vreteno prevažajo ljudi na desni breg Soče. Na misel mi je prišla povest o Ribničanih, ki so volu zadržili vrv na vrat in ga vlekli na stolp, da popase na stolpu, zraslo travo. Prav nič se ne bodem čudil, ako bodo nekega dne pričeli delavcem navezovati vrv na vrat ter jih po žici prevažati čez Sočo. Življenje delavca-trpina je ravno toliko vredno, kakor življenje vsakega drugega človeka, torej je tudi dolžnost države skrbeti za njegovo telesno varnost. Zato upamo da bodo državni nadzorovalni organi skrbeli za to, da bode podjetništvo izpolnilo prevzete pogoje ter preskrbelo delavcem varna občila čez Sočo. Da delavci nad takim človeka nedostojnim postopanjem godrnjajo, ni nikako čudo. Nadzorovalni organi naj se torej zganejo.

Št. Viškagora. — V „Soči“ od 10. t. m. se ponaša „star pobič“: „Izvolili smo si iz svoje srede poštenega moža za župana, ki nam vodi že nad 20 let županstvo, pošteno pravično, varčno in dostojno...“ Ravno v tem grmiču tiči zajec! — Tudi v Cerknem so imeli župana, ki je vodil županstvo nad 20 let. A kam je prišlo županstvo pod njegovim vodstvom? Vprašajte Cerknjane! — Ne, ni treba vprašati, saj boste po nekoliko letih lahko sami odgovorili na to vprašanje. —

Toda g. Malevž je napreden. V čem? Naštejte zasluge, ki si jih je pridobil v 20 letih županovanja! — In ako ni bil delaven do sedaj, ali je upanje, da bo sedaj na stara leta, ko drži županski stolec edino le radi tega, ker se boji, da bi mu novi župan začel dreti njegovo občinsko štreno. Le pogledjmo, v kakem stanu so naše ceste in poti. Ako bi c. kr. žandarmerija le hotela, — bila bi že marsikdaj katera pot zaprta. Napreden pa je naš župan. On uči mladino brati — pohujšljive liste; uči jo posvečevati

nedelje in praznike — s plesi, ki se prično takoj po deseti maši in trajajo do drugega jutra, ker mu vse to nese. —

On je tudi pošten. — Vselej svoje poštenosti ni povedal na dan volitve župana, da so voljeni podžupani v sodstvu, v prvem in drugem kolenu. Pri tem, kar smo pisali o „poštenem“ gospodarstvu g. Matevža v občinskih rečeh in pri mlekarici, vztrajamo nevtrahno. Kakor smo ga že enkrat klicali na korajžo, kličemo ga sedaj zopet! Tako je zviti „gospodič“ v „Soči“!

Da je varčen, to je splošno znano saj priča to že uniforma, v kateri se predstavlja gosposki: to pričajo razpadajoča občinska poslopja in vse ceste, poti, konjiki, vodovodi in policijski red. O izobrazbi pa je bolje, da širni svet ničesar ne izve, ker bi se mu gabila...

Če tudi smo klerikalci, „zeleni od jeze“, vendar se drzujemo pričakovati tudi od župana in podžupanov, da bodo znali reagirati na „grenke kapljice v „Prim. listu“ z umnim gospodarstvom.

Na koncu še nekaj. Na kvaterno nedeljo mej deseto mašo je zažgala hudobna roka senik poln sene posestniku na Dabni Jakobu Pirih. Naprednjaki govorijo, da je to kazen božja, seveda — ker je Jakob Pirih neomahljiv naš mož. Orožniki na Slapu so najbrže predaleč da bi mogli kaj izvedeti o tem. —

Brat tolovajskega glasila iz farovžev.

Novice.

Našim p. n. g. gospodom naročnikom. — 10. mesec tekočega leta se bliža h koncu. Z ozirom na to, prosimo naše p. n. g. naročnike, naj blagovole poravnati naročnino. Nekateri so še celo za leto 1902. na dolgu. Uprava ima tudi svoje dolžnosti, nadejamo se torej, da bodo gg. naročniki storili čim preje svojo dolžnost, ter prihranili naši upravi velike sitnosti, katere ji prizadeva izterjavanje naročnine.

Imenovanja in premeščenja. — Okrajnim sodnikom v Bovecu je imenovan sodni pristav g. Viktor Devetak; sodni pristav g. dr. Karol Snider, dosedaj sodni pristav v Ajdovščini, je premeščen v Gorico; sodnim pristavom v Ajdovščini je imenovan avskultant g. dr. Henrik Thoman, a sodnim pristavom v Podgradu avskultant g. Anton Bonne; deželnosodni tajnik g. Musina, ki je opravljal do sedaj službo preiskovalnega sodnika, bavi se boode odslej z zapuščinskimi zadevami.

Smrtna kosa. — V Kozjem na Štajerskem je umrla dne 15. t. m. gospa Antonija Hafner, rojena Fehr, soproga vpokojenega ravnatelja na tukajšnjem ženskem izobraževališču, g. Franceta Hafnerja. — V ponedeljek umrl je nagle smrti umirovljeni profesor g. Ivan Trojanscheck, stanujoč v ulici Dreossi. Po zajutruku podal se je na verando, kjer mu je koj postalo slabo. Padel je s stolice in ostal mrtev pri ti priliki. Zadel ga je kap.

Imenovanja na deželnem hipotečnem zavodu. — Iz „Gazzettino Popolare“ smo izvedeli, da so se te dni izvršila imenovanja uradnikov na deželnem hipotečnem zavodu, in sicer so bili imenovani, kakor piše „Gazzettino“, za računarja neki Mrach, ki se nahaja zdaj pri istrskem hipotečnem zavodu, za blagajnika neki Conte Del Mestri, ki je bil do sedaj višji poštni oficijal, za kancelista je bil imenovan deželni uradnik Kaučič, za računarskega asistenta Cazzafura in za uradnega slugo neki Klaučič iz Podgore. — Potem takem je oni, ki bo stal prvi pri vratih, namreč uradni sluga, vendarle Slovenec. Pa naj še kdo trdi, da nas nima rad naš deželni glaver dr. Pajer?

Darovi. — Uprava „Prim. Lista“ je prejela 20 K, katere je daroval veleč. g. Josip Primšar, župnik v Podmeltcu in sicer 10 K za „Alojzijevišče“ in 10 K za „Šolski Dom“.

Za „Alojzijevišče“: Preč. g. Ed. Štrekelj 10 K, preč. g. Val. Pirc 5 K, „tržaški romarji“ 8 K.

Bog plati!

Za slovensko sirotišče oziroma za „Kat. društvo deteljubov“ so darovali: P. n. Magdalena Drašček 1 K, Martin Trušnovec 20 v, Franc Novič 50 v.

Javni ljudski shod v Neblem na Križadi, na katerem se bo razpravljalo o narodnem gospodarstvu in osobito o narodnem šolstvu z ozirom na prežalostne

briske razmere, sklicuje deželni p. n. Ant. Jakonič za dne 25. oktobra 1903. ob 4. uri popoldne.

Trikrat odlikovana svečarna g. Jerneja Kopača v Gorici. — Opozorjamo č. duhovščino in drugo slavno občinstvo na oglas g. Jerneja Kopača na zadnji strani. Njegova tvrdka je dobila ob zadnji italijanski razstavi v Vidmu prvo odlikovanje, katero je že tretje, od kar obstoja. To je gotova redka čast, ki je zadela g. Kopača. Ob tej priliki toplo priporočamo njegove izdelke kot najboljše v tej stroki.

Lov na slovenske otroke. — Naši ljubeznjivi sosedje začeli so zopet pošiljati po mestu in po mestni okolici svoje lovske pse, ki naj bi naganjali slovenske otroke v italijanske šole. Te dni je hodil namreč neki človek okoli slovenskih starišev ter jih jako nasilno nagovarjal, naj bi pošiljali svoje otroke raje v italijanske mestne šole nego pa v „Šolski Dom“. Pravil jim je, da so otroci v italijanskih šolah veliko več nauče nego pa v „Šolskem Domu“, dalje da dobe otroci v italijanskih mestnih šolah zastoj obleko in vsa potrebna učila. Priporočamo slovenskim starišem, da vsprejmejo take ljudi, ko se jim približajo, kakor se tiče, to je, da jih poženo od sebe na tak način, da se ne bodo nikdar več upali k njim. Slovenski otroci nauče se več v italijanskih mestnih šolah nego v domačih, pravijo taki slepiči. Da, da, nauče se več, ali česar se nauče? Preklinjati in zaničevati svoje stariše ter jih pitati s „ščavi“ in drugimi psovskami. Taki otroci postanejo navadno največje barabe. In naši ljubeznjivi laški sosedje baš to žele, da bi slovenski otroci postali barabe, da bi se ničesar ne naučili in ker bi ničesar ne znali, bi tudi nič ne postali. Toraj še jedenkrat priporočamo slovenskim starišem, da pošteno pokade nesramnim laškim zapeljivcem, ki bi hoteli njih otroke pripraviti na slabo pot.

Dosleden v nedoslednosti. — Dasi tudi nam preseda polemika s takim človekom kakor je A. Gabršček, moramo vendar nekoliko odgovoriti na njegovo predrzno klobasanje o „Krojaški zadrugi“ v predzadnji „Soči“.

Najprej pribijemo dve Gabrščkovici laži, kateri vsakdo lahko z roko potiplje. On piše, da sta klerikalni glasili sami ja sno in glasno povedali, da so klerikalni matadorji zato kričali o slabem stanju „Krojaške zadruge“, da bi se bili iznebili bivšega naprednega poslovođe. Dalje pravi, da sta morala klerikalna lista sama priznati, da so tvorili naprednjaki ogromno večino odjemalcev „Kroj. zadruge“.

Predrznega farbarja pozivamo, naj dokaže svojo trditve s citati.

Nadaljujmo!

26. avgusta je pisal Gabršček: „Klerikalci so spravili „Krojaško zadrugo na boben. Prišel je polom“.

V predzadnji „Soči“ pa piše isti Gabršček: „Centralna posojilnica“ bo kriva, ako nastane v „Krojaški zadrugi“ res — polom. Ako bo sledil polom, bo temu kriva klerikalna objestnost“.

S tem prizna, da je 26. avgusta lagal o polomu „Krojaške zadruge“.

12. septembra je farbal: „Krojaška zadruga“ je trpela na kreditu tako, da za njo ni več pomoči. V prodzadnji „Soči“ pa piše o „Kroj. zadrugi“: „Rešitev je še mogoč...“

26. avgusta je celo trdil, da so zadrugižniki že prišli ob svoje novce.

Zdaj pa govori le o „morebitnem nevspehu“ „Krojaške zadruge“ in piše, da bi „Krojaška zadruga“ le utegnila pasti!

Po izključenju iz „Krojaške zadr.“ je pisal: „Kak dobiček ima od tega „Kroj.“ Saj Gabršček radi tega ne neha vihteti „mesarskega noža“ v „Soči“ in „Primorcu“. Veliko število Gabrščkovih prijateljev in somišljenikov zdaj pa prav gotovo ne pojde več v to botogo“.

Tako je odganjal Gabršček odjemalce od „Krojaške zadruge“ in bojkotal slovensko trgovino.

Zdaj pa piše hinavsko-potuhnjeno, da ne želi „Krojaški zadrugi“, da bi šla njena trgovina rakovo pot, zdaj se drzne trdit, da je „Krojaško zadrugo“ podpiral posredno in neposredno z naročili še celo po — izključenju.

Tako piše zdaj človek, ki je že bil napravil vlogo na sodnijo, v kateri je zahteval otvoritev konkurza „Krojaške zadruge“, ki je 18. julija v „Soči“ obžaloval, da ni povzročil konkurza že me-

seca januarja, ki je skratka storil vse, da bi bil spravljen zadrugo na boben.

Vprašamo: Zakaj si Gabršček gledé zadruge tako grozno nasprotuje, zakaj se s svojo nedoslednostjo tako smeši?

Odgovor je lahek.

Vsled njegove mabinacije proti zadrugi, vse šuntanje njenih upnikov, vse njegove ovadbe na okrožno sodnijo in državno pravdnistvo niso imele zanj željenega vspeha. Uničiti je hotel „Krojaško zadrugo“ in „Centralno posojilnico“, spraviti je hotel celo vrsto goriških Slovencev v kazensko preiskavo, a dosegel ni ničesar. S svojim herostratskim počenjanjem proti slovenski trgovini in slovenskemu denarnemu zavodu je vzbudil le stud in skrajno ogorčenje v celi deželi in sicer tudi pri razsodnem delu svojih somišljenikov. Da bi vsaj deloma potolažil nevoljo somišljenikov, se je začel s tako nedoslednim klobasanjem o „Krojaški zadrugi“ smešiti; začel se je hliniti prijatelja in podpiratelja „Krojaške zadruge“ — ker se bliža čas, ko bo treba iskati za „Sočo“ in „Primorcu“ — naročnikov.

Poštarne reči. — Vsled vpokojenja poštnega upravitelja, g. Augschellerja, ostalo je prazno mesto načelnika goriških poštinih uradov. Ker nekateri menijo, da bi znal priti na to mesto naš rojak g. Franc Furlani, sedaj višji poštni kontrolor v Carigradu, zagnali so laški židovski listi hud krik med svet, češ, da na mesto višjega poštnega upravitelja v Gorici nikakor ne sme priti — Slovenec. Seve, da je tako upitje nemumno in da se nanje na pristojnem mestu nikakor ne smejo ozirati, ker ima pravico do tega mesta vsak poštni uradnik, ki je za tako mesto kvalificiran. Kdor bi pa hotel biti v ti službi v Gorici popolnoma na svojem mestu, ta mora poznati popolnoma poleg drugih jezikov tudi slovenski jezik. Kdor tega ne pozna, ta ni zmožen za imenovano službo, in takega na pristojnem mestu tudi imenovati ne smejo, ako jim je ležeče na tem, da se izroči uprava goriške pošte možu, ki bode svoji nalogi popolnoma kos. To je torej stališče, katero mora zastopati vsak pameten človek in katero morajo zastopati tudi oni krogi, katerim je izročeno imenovanje bodočega višjega poštnega upravitelja v Gorici. Ker vedo naši nasprotniki, da je g. Furlani tak človek, ki spaja v sebi vse zgoraj omenjene lastnosti, in bi utegnil torej tudi v resnici biti imenovan, začeli so ga nesramno napadati ter mu očitati take reči, katerih on nikdar ni zakrivil. Imenujejo ga namreč slovenskega agitatorja, dočim je prav dobro znano, da to gosp. Furlani ni in ni tudi nikdar bil, ker se ni g. Furlani s politično splošno nikdar bavil in je le vedno kot poštni uradnik vestno izpolnival svoje uradne dolžnosti. Zato bi pa bilo res prežalostno in objednem značilno za naše razmere, ako bi se na pristojnem mestu ozirali na kričanje italijanskih irredentovskih listov, katerim je vse drugo poprej mar, nego pa redno uradovanje c. kr. avstrijskih uradov.

Javni shod socialistov v Št. Andrežu — izjavljen. — Iz Št. Andreža nam pišejo: Za v nedeljo popoldne je bil sklican javni shod socialistov v Št. Andrežu in sicer na dvorišču v krčmi za cerkvijo. Že naprej se je vedelo, da shoda ne bo, ker naši ljudje ne potrebujejo tiste neslane hrane, s katero socialisti pitajo naše ubogo delavstvo. Govoriti je imel znani Linhart iz Ljubljane, bivši liberalce, sedanji socialist in sourednik „Rdeč. Praporja“ in bodoči — ako bo tako kazalo — markar celo klerikalec. Ob določeni uri so se toraj zbrali na shodu naši in socialisti. Naši so zahtevali, da se mora voliti predsednik, kar se je tudi zgodilo. Pri konstatiranju večine pa je nastala taka zmešnjava, da se je shod razbil. Naši so vpili da imajo oni večino, socialisti pa da oni. Sicer moram priznati, da ako bi se natančno štel, bi imeli naši večino. Do govora torej ni prišlo, ker so naši videč, da se je konstatiral njih predsednik, začeli vpiti in obsipati socialiste z marsikaterimi rezkimi a resničnimi besedami. Na dvorišču se je tudi postavila rdeča zastava, kar je seveda naše izzivalo in zahtevali so, da se mora ista odstraniti, kar se je moralo tudi zgoditi, ker naš g. župan ni hotel jamčiti za mir, v kar je pritrdil tudi vladni komis. r. g. Polley. To je socialiste globoko v dušo zbudilo. — Videč potem, da ne morejo priti do besede, do katere jim niso naši dopuščali, so se zatekli k § 2. in imeli v

nekem zaprtem prostoru njih shodek. Kaj je Linhart tam natvezal delavcem-zapeljancem, to nas ne briga. Med tem, ko so imeli socialisti shodek pri zaprtih vratih, so naši prepevali na dvorišču narodne pesmi, kar je seveda socialiste silno peklo. Konstatirati pa moramo, da socialistov v naši občini ni, razven 3 ali 4, kateri so zbornili skupaj še nekatere druge delavce, kateri niti pojma nimajo o socializmu, pravimo še nekatere druge nezavedne delavce, kateri niti vedeli niso, za kaj se gre. Na shodu je bilo še precej socialistov iz Mirna in Podgore, na katere je Linhart računal, in kateri bi aplavdirali vsem njegovim neslanostim. — Sliši se, da namerava v kratkem spet priti k nam. Le naj pride, a povemo mu že naprej, da javnega socialističnega shoda v Št. Andrežu ne bo, ker mi ne potrebujemo njih frazarskega evangelija. Parola v Št. Andrežu je ta: Javnega shoda socialistov nečemo imeti!

Iz Dolenje Branice nam pišejo: „Primorski List“ posnel je po italijanskem listu „Corriere“ znano vest o plesu nekaterih naših fantov v hlevu. Omenjena vest pa ni bila po vsem resnična. Ni res namreč, da bi bili vsi fantje pijani, kakor ni tudi res, da bi bile pijane vse plesalke. Res pa je, da so bili le nekateri fantje pijani in da ga je imela od plesalk morbiti samo jedna nekoliko preveč. To seveda ni lepo in je obžalovanja vredno. Ali metati vse v jeden koš, to tudi ne gre, ker je pri nas mnogo fantov in deklet pametnih, ki se niso tudi udeležili opisanega sramotilnega čina, ki se je žal prigodil pri nas. Nikakor pa nečemo tajiti, da se ne nahaja v naši vasi tudi mnogo ljulike, kar jako obžalujemo. Kar se pa tiče Jakoba Dražiča, zlomili so mu nogo, ne pa rebro. Domačini.

Na Lokvah se je dne 17. oktobra zvečer med grozno burjo prikazal prvi sneg: nekoliko prezgodaj je prišel, sicer pa bo tak, kakor lani.

V baški dolini (v Klavžah) sta napadla dva malopridneža čepovanskega trgovca A. P. — Trgovca je sunil jednega, da se je zvrnil na drugega, potem pa je zbežal in srečno ušel. — Ni dobro, da v sedanjem času kdo hodi sam in celo po noči ob novi železnici!

Ali so tudi konji „klerikalni“? — Nekje na Goriškem — bilo je 12. okt. 1903. — sta se pripeljala hud „klerikalec“ in njegov voznik pred krčmo, kjer radi plešejo. Voznik dá konjema jest ovsa ter ju pusti v varnem kotu na dvorišču; nato pa stopita voznik in oni „klerikalec“ v gostilno, da bi se pokrepčala. Komaj je voznik snel klobuk, da bi po „nazadnjaški“ šegi gologlav zavžil malo kosilce, začuje se na dvorišču ropot — en pogled: — konja sta pustila ovsa, obrnila voz ter divje zdirjala po cesti, od koder sta prišla... Voznik seveda za njima — hudi „klerikalec“ pa si je mislil: čudno to, pa niso že konji takó „klerikalni“, da nočejo stati pred „napredno“ krčmo?!

Vabilo k otvoritvi „Gospodarskega doma“ „Kmetijskega društva“ v Cerknem, katere bode dne 25. okt. 1903. Vspored: 1. Na predvečer vsprejem gostov in sestanek v prostorih „Narodne čitalnice“; 2. Naslednji dan 25. oktobra bode po sv. maši, katere bo ob 10. uri, blagoslovljenje in otvoritev „Gospodarskega doma“, z slavnostnim govorom; 3. Po otvoritvi ogledovanje prostorov, mlekarških naprav in poskus banknih strojev; 4. Ob 1. uri popoldne banket v gostilni A. Kobal. (Kdor se želi udeležiti banketa, naj to naznani do 22. t. m. odboru „Narodne čitalnice“.) Ob 3. uri popoldne prične se veselica, katero priredi „Narodna čitalnica“, s sledečim vsprejemom: 1. Govor; 2. I. Laharnar: „Pri zibel“, mešan zbor; 3. D. Jenko: „Na tujih tleh“, dvospev. („Novi akordi“ 1.1.); 4. J. Aljaž: „Triglav“, možki zbor; 5. I. Volč: „Morilec“, deklaracija; 6. F. Gerbič: „Gondolirjeva pesem“, četverglasni ženski zbor. („Novi akordi“ 1.1.); 7. „Slovenske narodne pesmi“, harmonizoval in za koncert priredil M. Hubal: a) „Sem slovenska deklica“, mešan zbor; b) „Skrjanček“, mešan zbor; c) „Pritrkan ples“, mešan zbor; 8. Dr. Vošnjak: „Svoji k svojim“, veseloiga v enem dejanju; 9. Šaljivo srečkanje; 10. Prosta zabava. — Med posameznimi točkami in pri prosti zabavi udarja tamburaški zbor. — Vstopnina za člane „Nar. čitalnice“ 20 vin., za nečlane 40 vin. Sedeži 60 vin. — K obilni udeležbi uljudno vabi

o b b o r.

Izjava.

Ker mislijo še vedno ljudje, da potuje Weiss za me po deželi, naznanjam ponovno, da ni omenjeni že 8 mesecev v nikaki zvezi z mano. Oni pa, ki se zmiraj poprašujejo pri meni po slikah, katere je baje že pred 5 meseci v hribih napravil, naj se blagovolijo na Weiss obracati in ne na moj atelje.

Anton Jerkič,
odlikovani fotograf.

Ivan Breje

črevljarski mojster v Otaležu h. št. 95, p. Idrija, sprejme dobrega črevljarskega pomočnika in učenca 14—16 let starega.

V najem se odda

na Dobrovem pekarna s tremi prostori od 11. novembra tega leta naprej. Oglasiti se je pri Josipu Simiču v Dobrovem 11, p. Biljana.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojač, ulica Giuseppe Verdi št. 33

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže jesensko in zimsko blago, lastni izdelek *gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!*

ROMANJE NASV. GORO

in slav. občinstvu sploh se priporoča v obisk

Kavarna „Central“
v Gorici na Travniku
(Piazza grande) tik
cerkve sv. Ignacija.

V zakup dražbenim potom

odda se 1. listopada o poludne cerkvena gospodarska hiša v Levpi na Kanalskem, za tri leta, katera doba se lahko podaljša. Hiša je pripravna za obrtnijo, posebno za pekarijo ali prodajalnico. Šolska soba e od zakupa za sedaj izvzeta. — Natančnejši pogoji se zvedo pri podpisnem.

Duhovni urad sv. Štefana
v Levpi.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,
priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé belodec, storé, da zginé v kratkem času omotica in živčna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI
v Gorici.

Prodá se motor

za štiri konjske moči

na parno silo
v prav dobrem stanu.

Cena je prav nizka. — Kje, pové upravištvo.

Pozor! Pozor!

Zaloga vina!

Na prodaj je belo in črno brsko, vipavsko, furlansko in istrijsko vino. Odpošilja se na vse kraje v sodčih od 56 litrov naprej. Postrežba je točna, cene zmerne.

Se priporoča s spoštovanjem

Josip Toroš,

Via del Ponte Isonzo hšt. 6.
Gorica.

L. ZORNIK

Gorica,

Gospodska ulica št. 7,

priporoča

svoje veliko zalogo mod. blaga, kakor: zadnje novosti okrasov za obleke, rokavice, nogavice, pajčolane, olčnike, dežnike, trakove, pasove, predpasnike, vse potrebšline za šivilje. Zaloga najboljšega perila za gospode in gospe. Zaloga raznovrstnih travkov itd.

Priporočilo.

Podpisani se priporočam slav. občinstvu in svojim rojakom za obilna naročila svoje nove delavnice v lastni hiši na Kolehah pri Kojskem. Izvršujem vsakovrstne obleke ter imam v zalogi raznega sukna, hlačevine in izgotovljenih srajc. Vsako naročilo se izvrši točno in po celo nizkih cenah.

A. Mavrič, kraj. mojster.

Odlikovana trikrat s srebrno svetinjo in z eno častno diplomo.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče kilogram po 4 K 90 v

Priporočam prečastitim cerkvenim oskrbnikom ter p. n. slavnemu občinstvu: sveče in torče za stransko razsvetljavo cerkv in pogrebe po zelo nizki ceni. Imam v zalogi kadilo, stenje, stekla, večno luč, med najboljše vrste in tudi čebelni pitanec.

J. Kopač,

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7.

Odlikovana trikrat s srebrno svetinjo in z eno častno diplomo.

Anton Pucelj

brivec

priporoča svoji dve brivnici

na Travniku 21,

in

na Stolnem Trgu 2.

Postrežba točna.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici
odlikovan z častno diplomo najvišjega priznanja
jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Služba podružnega zdravnika

je razpisana v javni bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici, z letno plačo 1000 K, z brezplačno hrano I. razreda, z brezplačnim stanovanjem, kurjavo in razsvetljavo. Prositelj za imenovano službo mora biti doktor splošnega zdravniškega znanja, samskega stanu in vešč laškega in slovenskega jezika.

Prošnja naj se vloži na prednika samostana usmiljenih bratov v Gorici do 1. novembra tega leta, s pridjanim zdravniškim diplomom, krstnim listom ali domovnico in ako mogoče s spričevalom doseđanja delovanja.

Posnemanja vreden

je odločen nastop skrbnih gospodinj: one zahtevajo le

Ilirske testenine

in si ne puste vsiliti drugih. Te testenine izdeluje le: Prva kranjska tovarna testenin Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici.